

IC 1549/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSR Katarzyna Wencka**

Protokolant: **Katarzyna Pawluczuk**

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2017 roku w Bielsku Podlaskim

sprawy z powództwa G. Windykacji (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko I. C.

o zapłatę kwoty 70.712,05 złotych

I. Oddała powództwo.

II. Zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim na rzecz radcy prawnego J. F. kwotę 6.642 zł (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa złote) tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

III. Nakazuje pobrać od powoda G. Windykacji (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim kwotę 6.642 złote tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w sprawie.

Sygn. akt IC 1549/17

UZASADNIENIE

Powód G. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagając się zasądzenia od pozwanej I. C. kwoty 70.712,05 zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana i poprzednika prawnego powoda (...) Bank S.A. łączyła umowa bankowa z dnia 26 lutego 2009 roku, na podstawie której pozwana otrzymała środki pieniężne i z której się nie wywiązała. Wskutek powyższego bank wypowiedział umowę i całość zadłużenia stała się wymagalna w dniu 22 lutego 2010 roku. Dochodzona pozewem kwota stanowi niespłaconą przez pozwaną należność główną oraz skapitalizowane odsetki umowne. Legitymację czynną powód wywodził z umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 grudnia 2016 roku (k.2-4).

Sąd Rejonowy L. w L. stwierdzając brak postaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim (k.5)

Pozwana I. C. w odpowiedzi na pozew nie kwestionowała faktu zawarcia umowy bankowej wskazanej w pozwie. Podała, że regulowała dług zgodnie z postanowieniem umowy do czasu pogorszenia się jej sytuacji finansowej. Wniosła o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 kpc wskazując, że poprzednik prawny powoda uzyskał już przeciwko pozwanej dwa tytuły wykonawcze obejmujące należności wynikające z przedmiotowej umowy bankowej, a mianowicie bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę główną 37.221,70 zł, któremu Sąd Rejonowy w B.nadał klauzulę wykonalności

w sprawie o sygn. akt (...) oraz nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym na kwotę 11.000 złotych i na podstawie ww. tytułów wykonawczych wierzyciel wszczął egzekucję. Poza tym, pozwana wniosła o oddalenie powództwa jako nieudowodnionego co do wysokości, a przede wszystkim zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia (k.63-71).

Wobec stanowiska pozwanej powód podtrzymał żądanie pozwu w całości. W kwestii podniesionego zarzutu powagi rzeczy osądzonej wskazał, że powód niebędący bankiem nie jest uprawniony do prowadzenia egzekucji na podstawie bankowego tytułu wykonawczego wystawionego przez (...) Bank S.A. i w związku z tym, w celu wszczęcia egzekucji przeciwko pozwanej zmuszony był do wystąpienia z niniejszym powództwem w celu uzyskania tytułu wykonawczego – wyroku zaopatrzonego w klauzule wykonalności. Wskazał, że roszczenie niniejsze nie uległo przedawnieniu, bowiem bieg przedawnienia został przerwany wskutek wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a termin przedawnienia rozpoczął swój bieg na nowo w dniu 4 marca 2015 roku tj. u dniu umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wobec powyższego, zdaniem powoda roszczenia wynikające z umowy bankowej z dnia 26 lutego 2009 roku ulegałyby przedawnieniu najwcześniej z dniem 4 marca 2018 roku. Pełnomocnik powoda dodał, że pozwem niniejszym dochodzi części roszczenia, nieobjętej nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zasądzającym od pozwanej na rzecz poprzednika prawnego powoda kwoty 11.000 złotych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie było, że I. C. zawarła w dniu 26 lutego 2009 roku z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w K. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego numer (...) na kwotę 38.128,36 złotych, na podstawie której bank dokonał spłaty innych jej zobowiązań kredytowych (§ 1 umowy). W § 3 umowy strony ustaliły, że spłata kredytu wraz z odsetkami nastąpi w comiesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem spłat. Całkowity koszt kredytu w przypadku jego terminowej spłaty ustalono na 25.545,04 zł (§ 6 ust. 4 umowy). W przypadku nieterminowej spłat rat bank uprawniony był do naliczania podwyższonych odsetek według stopy procentowej szczegółowo określonej w § 7 umowy (umowa konsolidacyjnego kredytu gotówkowego k.40-47, dyspozycja uruchomienia kredytu k.48, wniosek o udzielenie kredytu k. 49, karta informacyjna kredytobiorcy k. 50-51).

I. C. nie wywiązała się z przyjętych na siebie zobowiązań z uwagi na co (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w K. wypowiedział umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego i całość zadłużenia stała się wymagalna w dniu 22 lutego 2010 roku (okoliczność bezsporna).

(...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w K. w dniu 24 stycznia 2011 roku wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny numer (...), któremu Sąd Rejonowy w B. nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 15 lutego 2011, wydanym w sprawie sygn. akt (...) (akta sprawy (...)).

Egzekucja wszczęta na podstawie ww. tytułu prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. Z. S. pod sygn. akt (...) została umorzona w dniu 18 lipca 2013 roku z uwagi na jej bezskuteczność (k.55). Kolejne postępowanie egzekucyjne wszczęte na podstawie tytułu wykonawczego - (...) i prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w dla Ł. P. P. pod sygn. akt (...) zostało umorzono postanowieniem z dnia 4 marca 2015 roku również z uwagi na bezskuteczność egzekucji (k.130).

W dniu 30 lipca 2017 roku (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w K. zbyła wierzytelność wynikającą z umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego numer (...) z dnia 26 lutego 2009 roku na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. (k.19-23), który następnie umową z dnia 15 grudnia 2016 roku przelewał przedmiotową wierzytelność na rzecz G. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. (k.24-30v.).

W sprawie niniejszej, powód dochodził od pozwanej łącznej kwoty 70.712,05 zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, wskazując, że pozwana nie wywiązała się z umowy kredytu konsolidacyjnego zawartej z jego poprzednikiem prawnym – Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K. w dniu 26 lutego 2009 roku.

Pozwana nie kwestionowała legitymacji czynnej powoda, faktu zawarcia przedmiotowej umowy oraz niewykonania przez nią zobowiązania. Podniosła zarzut powagi rzeczy osądzonej. Wskazywała również, że roszczenia swego powód nie udowodnił co do wysokości, a ponadto uległo ono przedawnieniu.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zgłoszonego przez pozwaną zarzutu powagi rzeczy osądzonej.

Art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1854) uchylił art. 96 –98 Prawa Bankowego, które dawały bankom uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych i po nadaniu klauzuli wykonalności wszczęcia na ich podstawie postępowania egzekucyjnego. Zgodnie z art. 11 ust. 3 tej ustawy bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po jej wejściu w życie. W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Cesjonariusz nie może bowiem kontynuować egzekucji wszczętej przez bank i powoływać się na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 kpc. W celu wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie egzekucji musi ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Zarzut powagi rzeczy osądzonej zgłoszony przez pozwaną okazał się więc chybiony.

W przedmiotowej sprawie należało stosować – nieobowiązującą już obecnie ustawę z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001 roku Nr 100 poz. 1081) – albowiem strony zawarły umowę w dniu 21.01.2009 roku, a więc przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12.05.2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2011.126.715). Zgodnie bowiem z przepisem art. 66 ust. 1 tej drugiej ustawy do umów zawartych przed dniem w życie tej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie więc z art. 2 ust. 1 z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001 roku Nr 100 poz. 1081) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej "kredytodawcą", udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci. Ustawy nie stosuje się do umów o kredyt konsumencki przewyższający kwotę 80000 złotych (art. 3 ust.1 pkt. 1). Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego. Zgodnie z dyspozycją art. 69§1 ustawy z dnia 29 sierpnia Prawo bankowe (Dz.U. 2002.72. 665), przez umowę bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W świetle przedstawionych przez powoda dokumentów oraz niekwestionowania tej okoliczności przez pozwaną za bezsporne należało uznać, że I. C. zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą w K. umowę gotówkowego kredytu konsolidacyjnego i nie wywiązała się z umowy. Niewątpliwie również (...) Bank S.A. zbył przysługującą mu wobec pozwanej wierzytelność, którą ostatecznie nabył powód. Zgodnie jednak z treścią art. 6 k.c. na powodzie spoczywał ciężar wykazania nie tylko podstawy faktycznej i prawnej dochodzonego roszczenia, ale także zasadności i wysokości dochodzonej pozwem kwoty. Powołany przepis wyznacza bowiem ogólną regułę dowodową prawa materialnego, w myśl której ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W ocenie Sądu, w sprawie niniejszej powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Poza umową numer (...) z dnia 26 lutego 2009 roku nie załączył żadnej dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością. Jak wskazywała pozwana, spłaciła ona części zadłużenia (k.169). Kwota wskazana w pozwie wynika jedynie z załączonego do pozwu wyciągu

z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 4 kwietnia 2017r. (k.12), który w ocenie Sądu nie może stanowić o wysokości żądanej przez powoda wierzytelności. Stosownie do art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z dnia 28 czerwca 2004 r.) księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Zmianą wprowadzoną od 20 lipca 2013r. dodano ust. 2 w art. 194 cytowanej ustawy, który wyraźnie stanowi, że moc prawna dokumentów urzędowych, opisana wyżej nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie przedłożonych w postępowaniu cywilnym. Należy więc uznać, że jest to dokument prywatny, a stosownie do art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Nie można przyjąć stanowiska, iż wysokość wierzytelności może być wykazane jedynie w oparciu o oświadczenie wierzyciela. Powód jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą między innymi w zakresie obrotu wierzytelnościami winien więc dysponować całością dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością i jako profesjonalista w swej dziedzinie, winien wykazać w postępowaniu sądowym, w jaki sposób określił wysokość dochodzonego roszczenia.

Przed wszystkim jednak roszczenie podlegało oddaleniu z uwagi na jego przedawnienie.

Art. 117 k.c. wskazuje, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Zgodnie natomiast z treścią art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególnie nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenie wynikające z umowy, w ramach której prowadzący zarobkową działalność gospodarczą udzielił kredytu klientowi (niebędącemu przedsiębiorcą) ulega przedawnieniu z upływem okresu trzyletniego (wyrok SN z dnia 10 października 2003 roku, II CK 113/02, Lex 106951).

Zgodnie z przepisem art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W literaturze przyjmuje się, że przez wymagalność roszczenia należy rozumieć dzień, w którym dłużnik może spełnić świadczenie w sposób zgodny z treścią zobowiązania. Stan wymagalności roszczenia powstaje w chwili, w której uprawniony może rozpocząć przymusową realizację, a powództwo o zasądzenie tego świadczenia nie będzie przedwczesne. W przedmiotowej sprawie dzień wymagalności roszczenia, od którego liczy się początek biegu przedawnienia, został określony przez powoda na dzień 22 lutego 2010 roku i związany jest z momentem wypowiedzenia umowy gotówkowego kredytu konsolidacyjnego.

Zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Istotą przerywania biegu przedawnienia jest to, że termin przedawnienia przestaje upływać z chwilą zaistnienia okoliczności powodującej przerwę i nie biegnie (w sytuacji opisanej w art. 124 § 2 k.c. np. wniesienie powództwa w celu dochodzenia roszczenia) przez cały czas jej trwania. Przerwanie biegu terminu przedawnienia ma skutek niweczący w stosunku do biegu tego terminu. Oznacza to, że czas terminu przedawnienia, który upłynął do czasu zaistnienia przerwy uważa się za niebyły. Dłużnik po przerwaniu biegu terminu przedawnienia znajduje się w takim położeniu prawnym, jaki istniał, gdy jego roszczenie stało się wymagalne.

Organami, o jakich mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. są bez wątpienia sądy powszechne, sądy polubowne oraz komornicy sądowi. Jak wskazał SN w wyroku z dnia 4 października 2006 r. (II CSK 202/06, Mon. Praw. 2006, nr 21, s. 1127) czynność procesowa wtedy przerywa bieg przedawnienia, gdy można ją uznać za przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Na równi z takimi czynnościami doktryna i orzecznictwo przyjmuje wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego, nadanie klauzuli wykonalności i wreszcie

prowadzenie na podstawie tego tytułu egzekucji. Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się jednak na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną

wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (Uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 roku, III CZP 29/16 oraz z dnia 9 czerwca 2017 roku III CZP 17/17). Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powyżej cytowanej uchwały nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Mając na uwadze powyższe oraz wskazany przez wierzyciela termin wymagalności roszczenia – 22 lutego 2010 roku należało uznać, że roszczenie zgłoszone pozwem, w odniesieniu do powoda jako nabywcy wierzytelności niebędącego bankiem uległo przedawnieniu w dniu 22 lutego 2013 roku, a więc było już przedawnione nie tylko w chwili wytoczenia powództwa, ale już w momencie kupna wierzytelności od następcy prawnego (...) Bank S.A. w K..

Na mocy powołanych wyżej przepisów powództwo podlegało więc oddaleniu w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o dyspozycję art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

W punkcie II sentencji wyroku orzeczono o wypłacie ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnemu J. F. – pełnomocnikowi ustanowionemu pozwanej z urzędu, w kwocie 6.642 złotych zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015r. poz. 1804 ze zm.), w tym o należnym pełnomocnikowi podatku VAT w wysokości 1242 zł.

Jednocześnie Sąd na mocy art. 83 w zw. art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim kwotę 6.642 zł tytułem brakujących kosztów sądowych.